

Motion till riksdagen 2011/12:Ju15

av Morgan Johansson m.fl. (S)
med anledning av prop. 2011/12:109

Vissa åtgärder mot illegala vapen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om höjt straff för grovt vapenbrott.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att göra det möjligt att avlyssna telefonsamtal till och från dem som misstänks för grovt vapenbrott.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ge Tullverket i uppdrag att prioritera vapen-smuggling.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att snarast införa vapenamnesti.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utvärdera de föreslagna ändringarna i vapenlagstiftningen 9 kap. 1 § och 2 §.

Motivering

En av de viktigaste politiska åtgärderna är att skapa trygghet i samhället. Socialdemokraterna har under en rad år föreslagit flera olika åtgärder för att bekämpa den organiserade brottsligheten. Den organiserade brottslighetens utbredning och kriminellas tillgång till illegala vapen är ett konkret hot mot medborgarnas trygghet och tilltron till att rättsväsendet har förmåga att bekämpa kriminalitet. Bara under det senaste året har vi tyvärr kunnat konstatera ett antal kriminella uppgörelser med skjutvapen som har haft dödlig utgång. Det har handlat om regelrätta avrättningar. Som vi tidigare konstaterat och redovisat i motioner till riksdagen har det dödliga våldet som kategoriseras till kriminella konflikter ökat med drygt 50 procent sedan 1990-talet.

Dessvärre har alliansregeringen inte tagit utvecklingen på tillräckligt stort allvar. Det innebär att svensk polis ligger efter vad gäller verktyg för att

Fel! Okänt namn på

komma åt illegala vapen i samhället, jämfört med till exempel Danmark. Alliansregeringens passivitet och otydlighet har medfört att behovet av en skärpt vapenlagstiftning inte utretts i tillräcklig utsträckning och att de förslag som kommit fram inte beaktat allvaret i att illegala vapen finns i hög utsträckning i vårt samhälle och kommer till användning av kriminella grupperingar. Den nu gällande vapenlagen tar inte i tillräckligt hög grad sin utgångspunkt ifrån rådande förhållanden, där illegala vapen i första hand inte längre kommer från stölder ur mobiliseringsförråd eller är stulna jaktvapen, utan istället smugglas in i Sverige från andra länder. Det behövs en fokusförändring i svensk vapenlagstiftning, från kontroll av legala vapen till bekämpning av illegala vapen.

Den liggande propositionen omfattar endast en liten del av de åtgärder som måste genomföras. Det kanske viktigaste förslaget, att polisen kan använda sig av telefonavlyssning vid misstanke om grovt vapenbrott och se till att skärpa minimistraffsatsen för grovt vapenbrott från sex månader till ett år, saknas helt. Först nu tillsätter justitieministern utredningar som ser över denna problematik. Uppdragen ska redovisas den 31 december 2012 respektive 31 januari 2013. Lägg därtill remisstider, och telefonavlyssning och skärpt straff för grovt vapenbrott kommer knappast att kunna realiseras förrän 2014. Det kan ur en strategisk synvinkel vara klokt utifrån ett regeringsperspektiv att vänta med ett sådant förslag till valåret, men ur ett brottsbekämpningsperspektiv skulle förslagen ha varit framme redan idag. Rikskriminalpolisen bedömer att läget med mord och väpnade uppgörelser är ett akut problem.

Vi konstaterar även att frågan om vapenamnesti lyser med sin frånvaro. Även på detta område kan vi tyvärr konstatera att regeringen är passiv. En vapenamnesti skulle kunna genomföras tämligen omgående. Det krävs ingen utredning för detta. En vapenamnesti skulle kunna få bort antalet illegala vapen från marknaden. Ju fler vapen det finns i ett samhälle, desto större risk föreligger det för att vapen används till brottsliga ändamål.

En annan åtgärd som skulle kunna göras omedelbart är att tullen får i uppdrag att prioritera vapensmugglingen. Det är märkligt att regeringen inte skrivit in ett sådant uppdrag i tullens regleringsbrev trots alla incidenter som skett under året med illegala vapen och trots att senaste regleringsbrevet kom så sent som i december.

När det gäller den lagda propositionen ”Vissa åtgärder mot illegala vapen” stödjer vi den, även då vi menar att den är otillräcklig till sitt innehåll. Vi vill även påpeka att 9 kap. 1 § 1 p. och 2 § har utformats på ett sätt som har föranlett skarp kritik från Lagrådet. Det finns anledning att särskilt beakta Lagrådets synpunkter. Vi kan konstatera att regeringens propositioner i flera fall saknar den kvalitet som borde kunna krävas av lagförslag. Vi är dock ändå beredda att stödja förslaget eftersom det är av stor vikt att synen på vapenbrott skärps, men vi menar att lagstiftningen måste utvärderas ett år efter det att den trätt ikraft.

Med detta sagt stödjer vi våra förslag från tidigare lagda motioner som ska behandlas i detta betänkande samt de synpunkter som vi redovisar i den här motionen.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 10 april 2012

Morgan Johansson (S)

Kerstin Haglö (S)

Elin Lundgren (S)

Arhe Hamednaca (S)

Christer Adelsbo (S)

Anna Wallén (S)

Mattias Jonsson (S)